

El llenguatge

Ja l'he vista

4/VIII/1979

Recordem un acudit, potser una mica poca-solta, que havia estat molt divulgat ara fa una colla d'anys. Contaven que un individu, segurament poc al corrent de les coses del dia, entrava en una cinema, s'assia a la butaca i quan començava la projecció de la pel·lícula, davant les primeres seqüències, que mostraven un lleó rugint ferotgement —el famós lleó de la «Metro»— exclamava desolat: Me'n torno cap a casa: aquesta del lleó ja l'he vista.

Potser si ara es tornava a posar en circulació el vell acudit de la nostra infantesa, hom faria dir al seu ingenu protagonista... aquesta del lleó ja l'he «visionada». Perquè és el que s'estan avesant a dir molts dels qui s'ocupen de qüestions cinematogràfiques. Rebutgen ostensiblement el verb veure com si fos massa vulgar, com si comportés la visió superficial d'una pel·lícula, i recorren sistemàticament al neologisme «visionar». Obliden, o menystenen, així, no únicament el que deia l'espectador de l'acudit, sinó el que han dit sempre tota la innumerable legió d'espectadors

cinematogràfica del nostre país, que mai no han dit altra cosa sinó que han vist una pel·lícula, que en volen veure una de molt prometedora o que aquella altra ja l'han vista més d'una vegada. ¿Es que els qui diuen «visionar» en lloc de veure consideren que aquests altres ho fan amb poca atenció o sense coneixement de causa?

En realitat, aquesta invenció del verb «visionar» i la preterició de veure responen a una tendència ben coneguda a la formació de verbs nous del primer grup (acabats en *-ar*, sovint obtinguts a partir de substantius, que eliminen els del segon i del tercer (acabats en *-er* o *-ir*). Així, «pel·lucionar», «treccionar», «promocionar», «actiarar», etc. substitueixen les formes correctes *pehuir*, *train*, *promoure* i *actiar* i sort encara dels correctors —a les publicacions que en tenen— que barren el pas a aquelles formes impropies. Ja no fan el mateix, es diu, amo emocionar i solucionar formes vàlides però que molts publicistes prefereixen sense rai a *commoure* i *resoldre*. Cada cop l'idioma presenta més verbs del primer grup, perquè és el que manté la capacitat de crear-ne. Se val la pena, doncs, de conservar els dels altres grups, especialment del segon, que són els més característics i propis de cada llengua.